

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016201658
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Benczová
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1016201658.1

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľa (pôvodne žalobcu): SUNDERMANN, s.r.o., Opavská 10, 831 01 Bratislava, IČO: 17 309 255, právne zastúpený: JUDr. Laura Bíróová, advokátka, so sídlom Klincová 37/B, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: 103475598/2016 z 11. júla 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/193/2016-63 z 26. apríla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie prerušuje do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ohľadom právnej veci vedenej pod sp. zn. 8Sžfk/21/2019.

odôvodnenie:

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „správny súd“) napadnutým rozsudkom 1S/193/2016-63 z 26. apríla 2018, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č.: 103475598/2016 z 11. júla 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“). Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie daňového subjektu voči rozhodnutiu správcu dane č. 102943254/2016 zo 14. apríla 2016, ktorým správca dane podľa ustanovenia § 68 ods. 6 daňového poriadku určil rozdiel dane v sume nadmerného odpočtu 798,07 Eur za zdaňovacie obdobie január 2014 a rozhodnutie potvrdil.

2. Krajský súd v Bratislave, ako súd vecne príslušný na konanie vo veci podľa ust. § 10 SSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť.

3. Z odôvodnenia správneho súdu vyplýva, že dôkazné bremeno je v daňovom konaní zásadne na strane daňového subjektu, ktorý je iniciátorom odpočítania dane. Jeho povinnosťou je preukázať, že si nárok uplatňuje dôvodne a za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uznaný (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžf/4/2009 z 23.06.2010 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 78/2011-17 z 23.02.2011). Splnenie podmienok na uplatnenie práva na odpočítanie dane preukazuje platiteľ, pričom splnenie uvedených podmienok nespočíva len v ich formálnej deklarácii, predložení dokladov s predpísaným obsahom. Doklady musia mať povahu faktu, musia byť vystavené na materiálnom podklade a ako právna skutočnosť aj preukázané. V daňovom konaní je dôkazné bremeno na platiteľovi, ktorý preukazuje všetky skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

4. Správny súd uviedol, že správca dane nespochybňoval v priebehu daňovej kontroly existenciu tovaru, ale tvrdenie žalobcu, že tovar dodala spoločnosť AGRODREVO, s.r.o. a zistil, že p. O. sa stal konateľom spoločnosti AGRODREVO, s.r.o. od 15.08.2012, ktorý uviedol, že odkedy sa stal konateľom spoločnosti za túto nekonal, nevyvíjal žiadnu činnosť ani nevystavoval účtovné ani iné doklady, nepodával ani nepodpisoval daňové priznania. Nepozná bývalých konateľov spoločnosti, nikdy nebol v banke a nikoho nepoveril na zastupovanie spoločnosti. Tiež uviedol, že podpis na Plnomocenstve nie je jeho, síce sa podobá, ale on ho nepodpísal. Správca dane taktiež preveroval Plnomocenstvo, ktoré mal podpísať konateľ spoločnosti AGRODREVO p. Š., bolo ním spochybnené a ako uviedol do zápisnice zo dňa 11.08.2015 toto vidí prvýkrát, podpis na ňom nie je jeho a nikdy toto Plnomocenstvo nepodpísal.

5. Správca dane ako aj žalovaný spochybnil taktiež tvrdenie žalobcu o úhrade dodávok tovarov za kontrolované obdobie, pretože žalobca predloženými dokladmi, ktorými preukazoval ich úhradu, realizoval najmä započítaním záväzkov a pohľadávok jednostranným právnym úkonom (doklady v administratívnom spise č. 12.1 až 12.36). Judikatúra Najvyššieho súdu SR (napr. 5Sž-o-KS 29/2005, 5Sžf/97/2009, 8Sžf/51/2010 alebo 8Sžf/9/2012) potvrdzuje, že ak správca dane spochybní reálnosť (preukázanosť) uskutočnenia zdaniteľných obchodov, musí daňový subjekt v daňovom konaní preukázať, že k vynaloženiu výdavkov skutočne na jeho strane došlo. Ak totiž daňovník reálne nepreukáže uskutočnenie zdaniteľného plnenia, je vecou jeho podnikateľského rizika, aby znášal dôsledky tohto konania. Pri uzatváraní obchodov si mal dostatočne zistiť a overiť dôveryhodnosť svojho zmluvného partnera, inak sa vystavuje riziku neuznania takýchto výdavkov za daňové výdavky zo strany daňových orgánov (z rozsudku Najvyššieho súdu SR 8Sžf/9/2012).

6. Neobstojí preto žalobcová námietka, že nemal dôvod žiadať S. A. o predloženie plnej moci, nakoľko dodávky tovaru, ktoré boli dohodnuté, boli aj realizované a podľa jeho prehlásenia bol naďalej oprávnený konať v mene spoločnosti AGRODREVO s.r.o. na základe plnej moci udelenej konateľom spoločnosti. Podľa názoru správneho súdu z uvedeného však vyplýva, že žalobca mal vedomosť o zmene v osobe konateľa, a preto z dôvodu obozretnosti a vyvrátenia prípadného podozrenia z účasti na podvodnom konaní a v zmysle zásady poctivého obchodného styku bol povinný preveriť, či tvrdenia S. A., prostredníctvom, ktorého realizoval deklarované obchody, sú založené na reálnom skutkovom základe a či skutočne disponuje plnou mocou od aktuálneho konateľa na konanie v mene spoločnosti AGRODREVO s.r.o.

7. Správny súd ďalej poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžf/66/2014 zo dňa 09.06.2015, v ktorom uviedol: že „Vo vzťahu k namietanému vyhodnoteniu zisteného skutkového stavu a k námietke neprimeraného prenosu dôkazného bremena na žalobcu odvolací súd uvádza, že podmienky uvedené v § 49 ods. 1 a 2 písm. a/ a v § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH sú hmotnoprávnej povahy a na ich bezpodmienečné splnenie sa viaže nárok na odpočet. Ich nesplnenie nie je možné odpustiť (keďže to zákon neustanovuje), ani pri vzniku zodpovednosti inej osoby za vady dokladu a ani pri dobromyseľnosti platiteľa, prijímajúceho zdaniteľné plnenie. Naopak, zákonodarcu z dôvodu zabránenia ľahkej zneužívateľnosti požaduje, aby platiteľ, ktorý nárok na odpočet uplatňuje, preukázal existenciu podmienok, ktoré pre nárok na odpočet zákon stanovil. Pokiaľ si platiteľ uplatňuje nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry, musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné obchody boli reálne uskutočnené, tovar reálne dodaný (§ 8 zákona o DPH), a to práve osobou uvedenou na faktúre, to znamená, že zdaniteľné plnenie mu bolo dodané a DPH bola voči nemu uplatnená práve platiteľom DPH, uvedeným na faktúre. Odvolací súd s poukazom na § 29 ods. 8 zákona o správe daní pripomína, že dôkazné bremeno preukazujúce uskutočnenie zdaniteľného plnenia leží predovšetkým na daňovom subjekte, pričom nemožno opomenúť, že cieľom uznaným a podporovaným šiestou smernicou Rady Európskej únie o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty je boj proti podvodom, daňovým únikom a prípadom zneužívania (pozri najmä rozsudky z 29. apríla 2004, Gemeente Leusden a Holin Group, C-487/01 a C-7/02, Zb. s- I-5337, bod 76, ako aj z 21. februára 2006, Halifax, a i., C-255/02, Zb. s. I. 1609, bod 71).

8. Po preskúmaní veci správny súd konštatoval, že neboli zistené žiadne také porušenia zásad daňového konania, ktoré by spôsobili nezákonnosť preskúmaných rozhodnutí, pričom daňové orgány vykonali riadne dokazovanie a žalovaný prihladol na všetko, čo vyšlo v daňovom konaní najavo. Z uvedených dôvodov dospel správny súd k záveru, že námietky uvedené v žalobe neodôvodňujú zrušenie preskúmaných rozhodnutí.

9. Proti rozsudku správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ a h/ SSP a navrhol rozsudok správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alebo aby kasačný súd rozsudok zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného ako aj správcu dane a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

10. Podľa sťažovateľa správny súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu a pri rozhodovaní o žalobe žalobcu vychádzal správny súd z nesprávneho právneho posúdenia veci keď konštatoval, že neboli zistené žiadne také porušenia zásad daňového konania, ktoré by boli spôsobili nezákonnosť preskúmaných rozhodnutí, pričom daňové orgány vykonali riadne dokazovanie a žalovaný prihliadol na všetko, čo vyšlo v daňovom konaní najavo.

11. K podanej kasačnej sťažnosti sa vyjadril žalovaný. Navrhol, aby kasačný súd rozsudok správneho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, aby rozsudok správneho súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie daňového úradu, a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

12. V súvislosti s prejednávaním veci bolo zistené, že na NS SR je postupom podľa § 459 - 462 SSP predložená veľkému senátu vec vedená pod sp. zn. 8Sžfk/21/2019, nakoľko bola zistená v obdobných veciach odlišná rozhodovacia prax v súvislosti s posudzovaním otázky skutkového základu preskúmaného rozhodnutia - úplnosti vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec totožných účastníkov ako je vec žalobcu predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti. Najvyšší súd preto postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP konanie v danej právnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobkyne.

13. Podľa § 460 SSP ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

14. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.